

Frumvarp til laga um sameiginlega umsýslu höfundarréttar

Niðurstaða samráðs í samráðsgátt:

Frumvarp til laga um sameiginlega umsýslu höfundarréttar var kynnt í samráðsgátt stjórnvalda 25. febrúar 2020. Ein umsögn barst fyrir lok samráðsfrestsins sem var til 11. mars 2020. Sú umsögn var frá Myndstef – Myndhöfundasjóður Íslands. Myndstef var jákvætt gagnvart frumvarpinu og taldi það framfaraskref. Samtökin höfðu þó þrjár athugasemdir. Í fyrsta lagi var varpað fram spurningu um túlkun ákvæðis 4. mgr. 4. gr. frumvarpsins, sem kveður á um að umsýslustofnun skuli halda skrá yfir félagsaðila sína og uppfæra þá skrá, og hvort framkvæmd Myndstefs samræmdist ákvæðinu varðandi aðgengileika slíkra skráa. Sú spurning krefst ekki breytinga á frumvarpinu. Þá var gerð athugasemd við skyldu eftirlitsaðila sameiginlegra umsýslustofnana að leggja fram árlegt yfirlit um hagsmunaárekstra, sbr. 3. mgr. 8. gr. frumvarpsins, sem Myndstef taldi of íþyngjandi. Þetta ákvæði er innleiðing á 3. mgr. 9. gr. tilskipunarinnar og ekki er svigrúm til að breyta því ákvæði á þann hátt sem Myndstef leggur til. Þess utan verður ekki séð að þeirra tillaga um árlega uppfærslu upprunalegrar hagsmunaárekstraskýrslu geti ekki verið framkvæmd án mikillar fyrirhafnar í samræmi við ákvæði 3. mgr. 8. gr. frumvarpsins. Að lokum var í umsögninni ábending um að skortur væri á leiðum til handa réttihöfum, notendum og umsýslustofnunum til að öðlast skjótvirka og sanngjarna úrlausn mála sinna, óháð dómstólum. Lagt er til að gagnlegt væri að víkka hlutverk úrskurðarnefndar skv. 57. gr. höfundalaga enn meir en gert er í frumvarpinu. Sú tillaga verður að teljast utan við efni frumvarpsins og myndi fremur eiga heima við endurskoðun höfundalaga.

Eftir lok samráðsfrestsins barst hins vegar umsögn frá STEF. Umsögn STEFs undirstrikaði þeirra mat að löggjöfin væri íþyngjandi og kostnaðarsöm fyrir íslensk rétthafasamtök sem væru mjög smá að alþjóðlegan mælikvarða. STEF taldi þó að frumvarpið myndi auka traust á umsýslustofnanir höfundarréttar. Aðalathugasemd STEFs varðaði að ekki hefðu verið nýtt heimildarákvæði í 8. gr. tilskipunarinnar, sem frumvarpinu er ætlað að innleiða, sem varða möguleikann á að valdheimildir aðalfundar skv. greininni geti verið á höndum annarra aðila. Þetta væri STEFi mjög mikilvægt þar sem æðsta vald STEFs væri í höndum fulltrúaráðs og aðalfundur þeirra kæmi í stað aðalfundar félagsaðila. Nefndi STEF sérstaklega í þessu sambandi að rétt hefði verið að innleiða 12. mgr. 8. gr. tilskipunarinnar. Vegna þessarar ábendingar voru heimildaákvæði 8. gr. tilskipunarinnar endurskoðuð. Niðurstaða þeirrar skoðunar var að 12. mgr. 8. gr. ætti ekki við því ákvæði 12. mgr. 8. gr. eru aðallega hugsuð fyrir sameiginlegar umsýslustofnanir sem er komið á fót með lögskipuðu rekstrarfomri sjálfseignarstofnunar sem ekki hafa neina félagsaðila. Ástæða þess að STEF heldur ekki aðalfund félagsaðila er hins vegar ekki vegna lögbundins rekstrarforms. Hins vegar komst ráðuneytið að því að heimildaákvæði 11. mgr. 8. gr. tilskipunar gæti leyst vanda STEFs og annarra sameiginlegra umsýslustofnana sem lúta sama skipulagi. Þar er kveðið á um að fundur skipaðra fulltrúa félagsaðila geti að ákveðnum skilyrðum uppfylltum farið með valdheimildir aðalfundar félagsaðila. Því er lagt til að bæta við nýrri málsgrein, 6. mgr., við 6. gr. frumvarpsins þar sem þetta heimildarákvæði tilskipunarinnar er innleitt, sjá nánar um það í athugasemdum við 6. gr. frumvarpsins.